

Månadsrapport november 2024

Regionstyrelsen

RS / 3 /2024

Verksamhet

Regionstyrelsen

Omvärldsläget har på olika sätt fortsatt påverka verksamheten under perioden med ett amerikanskt presidentval som avgjordes den 5 november. De stora geopolitiska spänningarna kvarstår och fler konflikter riskerar att uppstå vilket kan påverka framför allt försörjningen av varor och material där det periodvis har varit mycket besvärligt. Arbetet med en robust hälso- och sjukvård och bättre beredskap för störningar i globala leveranskedjor fortsätter inom regionen bland annat pågår en uppbyggnad av beredskapslager för läkemedel.

Det allmänna säkerhetsläget har också medfört en prioritering på IT-säkerhet, inte minst då flera myndigheter och organisationer har drabbats av intrång och IT-attacker den senaste tiden.

Det har varit stora förändringar i Regionstyrelsen under året då en omorganisation har genomförts. Den innebär det att de nuvarande två förvaltningsområden under Regionstyrelsen återgår till ett gemensamt som behåller namnet Regionstaben. Medicintekniska avdelningen (MTA) flyttas från Hälso- och sjukvården till Regionstaben. Den andra stora delen i omorganisationen är att IT-avdelning, Forsknings- utbildnings- och utbildningsavdelningen samt Medicintekniska avdelningen (MTA) som flyttas från Hälso- och sjukvården slås ihop till en avdelning Utveckling och digitalisering i syfte att samla, centralisera och accelerera handlingskraften för att bättre tillgodose utvecklingsbehoven med digitala verktyg inom regionen. Utvecklings- och digitaliseringsdirektören, Johannes Hörnberg leder den nya avdelningen som skall vara effektiv från 1 januari 2025.

Åtgärder för ekonomi i balans för planperioden 2025-2027 har arbetats fram och kommer att verkställas. En stor utmaning är att inget förvaltningsområde inom Regionstyrelsen förutom Vårdval får någon uppräknig av budgetramar för planperioden vilket innebär att besparingsåtgärder måste vidtas. Under oktober upphandlades en konsultfirma som skall göra en översyn av administrativa resurser i regionen som skall vara klar under första delen av 2025 och göra en första åiterrapporteringen innan årsskiftet 2024.

Vårdval

- Ett hälsovalsbokslut för 2023 är sammanställt och redovisat för regionstyrelsen i mars.
- I augusti 2023 beslutade regionstyrelsen att inrätta ett politiskt vårdvalsråd för hela mandatperioden med uppdrag att tillsammans med representanter från Beställarenheten se över förfrågningsunderlagen 2024-2026. Gruppen har under perioden träffats vid fem tillfällen.
- Ansökan om att öppna hälsocentral i Torvalla har inkommit.
- Ett nytt listningssystem är under upphandling.

Ekonomisk analys

Intäkter och kostnader i tkr	Ack utfall	Ack budget	Bud-Utf Diff	Ack utfall fg år	Ack utf-Ack fg år Diff
Patientavgifter	865	633	232	744	121
Försäljning	373 365	323 657	49 708	346 719	26 647
Erhållna bidrag	245 278	159 805	85 473	252 216	-6 937
Övriga intäkter	7 164	21 351	-14 187	10 733	-3 569
Intäkter	626 672	505 446	121 227	610 411	16 261
Personalkostnader	-752 251	-638 744	-113 507	-623 057	-129 194
Köpt riks- och regionvård	-6 173	-8 366	2 192	-6 426	253
Köp av verksamhet	-975 041	-818 802	-156 239	-944 539	-30 502
Verksamhetsanknutna tjänster	-11 624	-25 486	13 861	-12 472	848
Inhyrd personal	-27	-5	-22	-266	239
Läkemedel	-32 669	-28 987	-3 682	-22 577	-10 092
Sjukvårdsart, övr mat o varor	-167 931	-154 165	-13 767	-158 951	-8 981
Lämnade bidrag	-11 741	-5 014	-6 727	-8 274	-3 468
Fastighetskostnader	-90 664	-140 542	49 878	-123 935	33 271
Konsultkostnader	-111 018	-119 843	8 825	-96 992	-14 026
Övriga kostnader	-162 406	-106 278	-56 128	-167 231	4 826
Avskrivningar/finansnetto	-112 528	-65 913	-46 615	-77 461	-35 067
Bruttokostnader	-2 434 074	-2 112 144	-321 930	-2 242 180	-191 894
Verksamhetens nettokostnader	-1 807 402	-1 606 698	-200 704	-1 631 769	-175 633

1) avser avvikelser i procent jämfört mot budget och 2) jämfört mot fg år.

Ekonomiskt utfall mot föregående år

Regionstaben

För perioden jan-nov uppgick intäkterna till 325,5 mkr vilket var 16,8 mkr lägre jämfört med samma period föregående år. Detta beror huvudsakligen på följande:

- Lägre erhållna bidrag som tillsammans med EU-bidrag var -42,0 mkr lägre.
- Högre försäljning från Förråd och hjälpmedel samt övrig försäljning +16,3 mkr
- Högre hyresintäkter samt intäkter från transporter +10,1 mkr.

Personalkostnaderna ökade med 15,4 mkr jämfört med samma period föregående år och beror framför allt på:

- Den årliga lönerrevisionen.

Övriga omkostnader ökade med 27,3 mkr jämfört med samma period föregående år och beror huvudsakligen på:

- Ökade kostnader såld varor +9,2 mkr. Detta kompenseras av högre intäkter, se ovan.
- Ökade kostnader avseende IT-underhåll, utveckling och drift +19,1 mkr
- Minskade konsultkostnader relaterade till EU-projekt -4,3 mkr. Kostnaden är fullt

- finansierad av erhållna EU och påverkar inte resultatet,
- Under året har förändring avseende redovisning av leasing (fast egendom) omförd från operationell leasing till finansiell leasing vilket haft påverkan på både balans- som resultatkonton. Förändringen har inneburit en positiv ombokning på +40,6 mkr på hyreskostnader och en negativ ombokning på -32,3 mkr på avskrivningar. Exklusive ändringen skulle fastighetskostnader öka med 8,6 mkr vilket framför allt beror på högre kostnader för fjärrvärme och reparation och underhåll.
 - Se ovan punkt, även avskrivningar påverkade av den ändrade redovisningsprincipen. Exklusive ändringen skulle avskrivningar varit knappt 0,7 mkr högre än föregående år.
 - Övriga omkostnader ökande något och uppgick tillsammans till +1,2 mkr.

Vårdval

Resultatavvikelsen för perioden jan-nov var negativ jämfört med samma period föregående år och uppgick till -26,8 mkr. Avvikelsen beror i huvudsak på uppräkningsavvikelsen av LPIK som för helår 2024 uppgår till ca 31 mkr.

Regiondirektör

Resultatavvikelsen för perioden jan-nov var negativ och uppgick till -89,9 mkr jämfört mot samma period föregående år. Det beror framför allt på följande orsaker:

- Högre intäkter - Riktade statliga bidrag +32,1 mkr samt lägre övriga intäkter -2,8 mkr.
- Högre personalkostnader - högre pensionsavsättningar -105,1 mkr, lönerevision och nyrekryteringar -5,9 mkr samt övriga personalkostnader -1,1 mkr
- Läkemedelsrabatt föregående år som tilldelats regiongemensamt som ej förekommit under 2024, -6,8 mkr.
- Övriga omkostnader uppgick tillsammans till +1,0 mkr.

Ekonomiskt resultat jämfört med budget

Regionstaben

För perioden jan-nov uppgick verksamhetens intäkter till 360,3 mkr vilket var 41,9 mkr bättre än budget och beror främst på högre intäkter från försäljning förråd, restaurang samt transporter +23,7 mkr, samt högre bidrag +13,7 mkr varav EU-bidrag till projektkontoret +9,9 mkr som inte var budgeterade.

Bruttokostnaderna för perioden jan-nov 99,5 mkr sämre än budget vilket framför allt beror på högre personalkostnader -40,0 mkr, högre kostnader för IT-system -56,2 mkr samt ökade kostnader för sålda varor -13,7 mkr en konsekvens av högre försäljning, se ovan.

Omklassificeringen av hyresavtal till finansiell leasing, se stycke 2.1 ovan, har inneburit en positiv ombokning på +40,6 mkr på hyreskostnader och en negativ ombokning på -32,3 mkr på avskrivningar. Detta innebär en positiv resultateffekt för Regionstaben på +8,3 mkr. Utöver detta uppstår en räntekostnad på leasingskulden om -4,5 mkr som bokas i Finansförvaltningen dvs inte inom förvaltningsområde Regionstaben. Nettoeffekten av förändringen uppgick till +3,8 mkr för regionen under perioden. Totalt över tid skall omklassificeringen inte ha någon resultateffekt.

Exklusive denna ändring skulle fastighetskostnaden varit 6,8 mkr bättre än budget för perioden vilket framför allt beror på lägre elpriser och uppvärmningskostnader än budgeterat samt lägre kostnader för underhåll och service. Övriga omkostnader var tillsammans ca 1,2 mkr bättre än budget för perioden jan-nov.

Kostnader avseende EU-projekt uppgick till -9,9 mkr varav huvuddelen avser konsultkostnader om -7,0 mkr följt av personalkostnader om -2,2 mkr samt övriga omkostnader -0,7 mkr.

Samman tagen innebär det en resultatavvikelsen jämfört mot budget för perioden jan-nov om -57,6 mkr.

I budgeten för 2024 ligger en besparingspost som för perioden uppgick till 98,7 mkr varav knappt hälften avser personalkostnader. För att hantera budgetgapet har beslut fattats om anställnings-, inköps- samt resestopp. Utöver detta arbetas det intensivt med en åtgärdsplan för att komma till rätta med budgetavvikelsen. Hittills har drygt 41,1 mkr hämtats hem jämfört mot budget.

Budgetavvikelsen per avdelning inom regionstaben redovisas i tabellen nedan:

Avdelning	Utfall jan-nov	Budget jan-nov	Avvikelse
605 Avdelningen för eHälsa och IT	-129 989	-138 433	8 444
607 Samordningskansliet	-40 666	-38 856	-1 809
608 Hälsa o sjukvårdspolitiska avd	-56 452	-60 689	4 237
612 Forskning utbildn utveckl avd	-37 679	-44 079	6 400
614 Regionstaben gemensamt	-2 080	96 641	-98 721
616 Regionservice	-157 317	-163 164	5 847
617 Fastighetsavdelningen	-128 300	-146 296	17 996
Totalt	-552 484	-494 877	-57 607

Under avdelning Regionstaben gemensamt ligger hela budgetregleringsposten vilket övriga avdelningar skall vara med och finansiera under året.

Vårdval

Avvikelsen mot budget för perioden jan-nov 2024 var positiv och uppgick till 7,3 mkr. Fördelningen per område redovisas nedan:

- Hälsoval kapitering: **+3,5 mkr** (lägre ersättning än budget har betalats ut för framför allt Hälsoamtal)
- Privata vårdgivare: **+3,1 mkr**
- Beställartandvård: **+0,7 mkr** (något lägre nyttjande av beställartandvård än budget)

Regiondirektör

För perioden jan-nov var resultatavvikelsen negativ jämfört med budget och uppgick till -150,4 mkr.

Avvikelsen beror huvudsakligen på lägre intäkter avseende riktade statliga bidrag än budgeterat -76,7 mkr. Detta beror i sin tur på att ett av bidragen betalats ut som ett generellt statsbidrag och därför inte bokas i verksamhetens intäkter utan som finansiering som inte är med i denna rapportering. Vidare har Sectorsbidraget som för för perioden uppgick till 55,3 mkr omförd till Hälso- och sjukvården. Även övriga intäkter var 16,5 mkr lägre än budget.

Bruttokostnaden var total 59,4 mkr sämre än budget för perioden.

Resultatavvikelsen för respektive avdelning för perioden redovisas nedan.

- Ekonomiavdelningen: **+3,4 mkr**, avser personalkostnader, ej tillsatta tjänster.
- HR-avdelningen: **+7,4 mkr**, avser i huvudsak personalkostnader, konsultkostnader, IT-system som alla var lägre än budget samt Intäkter (statliga bidrag och övriga intäkter) som var 1,6 mkr högre än budget.
- Kommunikationsavd: **-0,4 mkr**, personalkostnader något högre än budget.
- Regiongemensamt: **-160,7 mkr**, beror i huvudsak på riktade statliga bidrag och övriga

intäkter enligt ovan samt pensionskostnader och riskpremie -76,8 mkr. Hittills har 2,1 mkr belastat utvecklingsportföljen som därför haft en positiv avvikelse 16,2 mkr jämfört mot budget.

Resultatförbättrande åtgärder

För att bryta den negativa kostnadsutvecklingen fattade Regionledningen i slutet av 2023 ett beslut om anställningsstopp för alla förvaltningar utom Hälso- och sjukvården. Sedan början av mars gäller också ett beslut om inköpsstopp för alla inköp som inte är verksamhetskritiska eller direkt kopplade till effektivare administration eller andra åtgärder för att minska kostnaden. För att ytterligare förstärka aktiviteter att minska kostnadsutvecklingen fattade ledningen ett beslut om utökat inköpsstopp från och med 1 november 2024. Detta innebär att alla inköp oavsett belopp måste godkännas av närmsta chef med undantag av Hälso- och sjukvårdskostnader och akuta inköp som rör arbetsmiljö eller möjlighet att genomföra verksamhetsuppdraget.

Regionstyrelsen har gemensamt kommit med förslag till åtgärder och aktiviteter för att minska kostnaderna för 2024 och framåt som bland annat innefattar:

- Fortsatta vakanshållningar
- Se över uppdrag och tjänster
- Öka takten på automatisering och digitalisering i syfte att effektivisera administration och minska kostnader
- Restriktiv policy för resor
- Minska telefoni- och mobilavgifter

Den bedömda kostnadsminskningen av samtliga föreslagna åtgärder för 2024 uppgår till 23,7 mkr under förutsättning att alla föreslagna åtgärder genomförs. I nedan tabell redovisas effekten av fattade beslut förutom vakanshållningen då den relaterar till budgeten och inte jämfört med utfallet föregående år.

Beslutet om anställningsstopp av administrativ personal verkställdes i mitten av februari varför förändringen mäts mot antal anställda per februari 2024. Rapporterad data i denna rapport avser antal månadsavlönade exklusive vikarier och inte helårsekvivalenter (HTE). Antal anställda ökade med total 11,0 sedan anställningsstoppen trädde i kraft i februari och beror på framför allt på HR- och Ekonomiavdelningen där totalt 7,5 personer anställdes. Dessa avser både enhetschefer och andra positioner varit vakanta en tid och som var initierade och godkända innan anställningsstoppet trädde i kraft. Även den nya direktören för Utveckling och digitalisering av beslutad innan anställningsstoppet men innebär en ökning med 1,0. Flera avdelningar har minskat antal anställd sedan februari som IT-avdelningen, Fastighetsavdelning och Regionservice.

Åtgärd/aktivitet (i tkr)	Bedömd effekt 2024	Ack utfall nov 2024	Ack utfall nov 2023	Förändring jmf fg år
Restriktiv policy för resor (halvera kostnaden jmf med 2023)	1 245	-965	-2 601	1636
Avveckla befintliga system där dubletter finns (tex BI-verktyg)	1 700	-29 590	-31 292	1702
Se över telefoni- och mobilavgifter i syfte att minska kostnaden	70	-5 412	-5 382	-30
Införande av inköpsstopp som ej är verksamhetskritisk	5 000	-1 523	-2 013	490
Totalt	8 015	-37 490	-41 288	3 799
Antal anställda (administrativ personal)		per nov 2024	per feb 2024	Förändring jmf feb 2024
Anställningsstopp gällande administrativ personal (RS/215/2024)		613,0	602,0	11,0

Förtroendemannabudget

Resultatavvikelsen för perioden jan-nov för politiker regionfullmäktige var positiv och uppgick till +2,7 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på att budgeten är lagd linjärt medan en något större del av kostnaden kommer i andra halvåret då det är fler fullmäktigemöten.

För politiker regionstyrelsen var resultatavvikelsen också positivt jämfört med budget och uppgick till +1,0 mkr för perioden jan-nov.

Budgetram förtroendevalda, per kostnadsställe (Tkr)	Ack. utfall nov 2024	Ack. budget nov 2024	Avvikelse (ack. utfall mot budget)
Regionfullmäktige	-13 736	-16 421	2 686
Regionstyrelse	-2960	-3941	981

Orsaker till ändrad/lagd prognos

Den bedömda prognosen för regionstyrelsen har förbättrats jämfört med tidigare prognos och förväntas bli ca 159 mkr sämre än budget för 2024. Fördelningen per område redovisas i tabellen nedan.

Regionstyrelsen (mkr)	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse
Regionstaben	-603,9	-541,1	-62,8
Regiongemensamt	-396,3	-296,7	-99,6
Vårdval	-913,5	-916,5	3,0
Totalt	-1 913,8	-1 754,4	-159,4

Regionstaben - Den negativa avvikelsen beror i huvudsak på ökade kostnader för regionens journalsystem, system för intern och extern kommunikation samt underhåll och utveckling av dessa, ca 40 mkr. Övrig avvikelse kommer sig av ett antal tjänster som är externt finansierade men intäkten ligger i annan förvaltning.

Regiongemensamt - Avvikelsen beror framför allt på högre pensionskostnader än budgeterat. All fördyring som kommer av den höga inflationen vid halvårsskiftet 2023 när "märket" för

pensionen sätts hamnar på regiongemensamt.

Vårdval - oförändrad mot tidigare prognos och den positiva avvikelsen beror på att hälsocentraler inte kommer att nyttja all ersättning som är budgeterad för framför allt hälsosamtal.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet anställda ökade med 19,0 i november jämfört med samma period föregående år och beror framför allt på av fler anställda inom HR-avdelningen, Ekonomiavdelningen samt Region-service. Det senare förklaras av en stor omsättning av personal som kan variera kraftigt mellan perioderna. Dessa tre avdelningar står för nästa 80% av ökningen. Slutligen ökade region-gemensamt med ny utvecklings- och digitaliseringsdirektör som tillträdde den 1 juni samt en ny smittskyddsläkare som tillträdde i november.

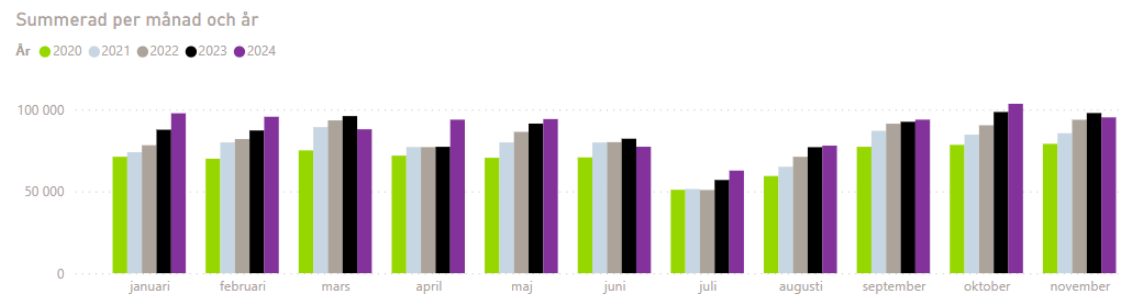
Antal anställda

Antal anställda

Antal månadsavlönade	2021-11	2022-11	2023-11	2024-11	Förändring mot fg år
Totalt antal anställda	570,5	609,5	624,0	643,0	19,0

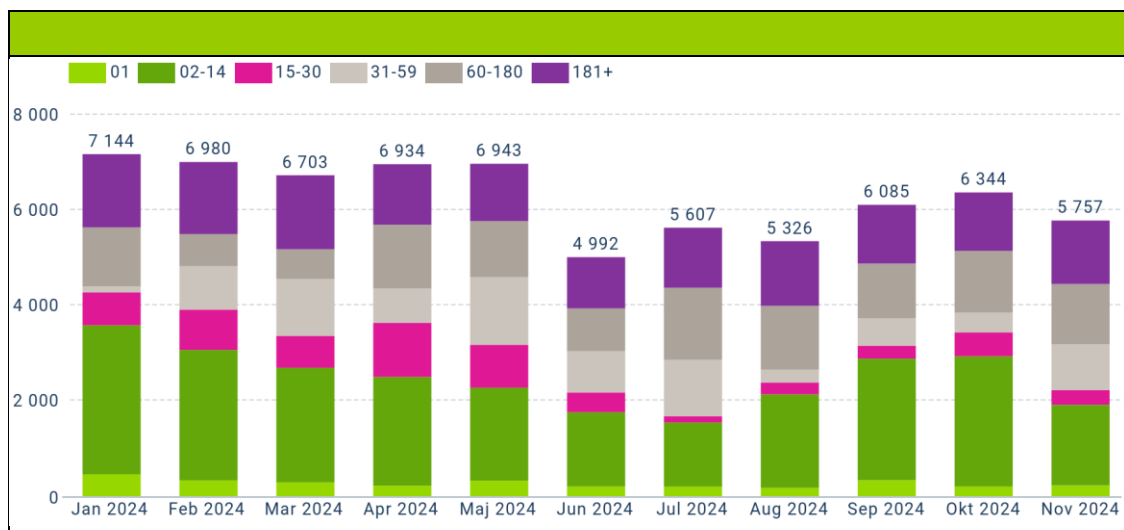
Se kommentarer under Väsentliga personalförhållanden.

Arbetad tid

Sjukfrånvaro - ökade frisktal

Andel sjukfrånvarotimmar per intervall

Andel sjuktimmar i % av ordinarie arbetstid kvinnor och män

